

Επιτελική Σύνοψη

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας και η προσπάθεια συνολικής αναβάθμισής της στοιχειοθετεί μία από τις προτεραιότητες της εκπαιδευτικής πολιτικής της σημερινής Κυβέρνησης καθώς η ΕΕΚ έχει να επιτελέσει τόσο επαγγελματικό όσο και κοινωνικό ρόλο.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την αναβάθμιση της ΕΕΚ και της Μαθητείας, στηρίζεται στην ανάλυση της Ελληνικής πραγματικότητας και επιχειρεί έναν δυναμικό προσδιορισμό των πραγματικών αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας με στόχο τη βελτίωση και όχι την αναπαραγωγή της παρούσας κατάστασης.

Η Υφιστάμενη Κατάσταση στην ΕΕΚ

Τα υποσυστήματα της ΕΕΚ σήμερα στην Ελλάδα είναι τα εξής: α) Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση στα ΕΠΑΛ, β) Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση στα ΙΕΚ και στις ΣΕΚ, (γ) Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις ΕΠΑΣ μαθητείας του ΟΑΕΔ και άλλων Υπουργείων και δ) Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) επιπέδου 1 ή 2.

Στο πλαίσιο αυτό, τα μεγάλα ζητήματα που καλείται να αντιμετωπίσει το ελληνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παραμένουν τα ακόλουθα:

- Αναβάθμιση της ΕΕΚ μέσα από την ενίσχυση του κοινωνικού της ρόλου
- Στενότερη σύνδεση με την αγορά εργασίας και την οικονομία με στόχο την αμοιβαία βελτίωση
- Ισχυρότερη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων,
- Αποκέντρωση και ενίσχυση των πρωτοβουλιών σε επίπεδο εκπαιδευτικής μονάδας, της παιδαγωγικής ελευθερίας και της συλλογικής δράσης των εκπαιδευτικών,
- Ύπαρξη θεσμοθετημένων επαγγελματικών δικαιωμάτων βάσει περιγραμμάτων υπαρκτών επαγγελμάτων,
- Ενίσχυση της ελκυστικότητας της ΕΕΚ στους νέους και Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης ΕΕΚ.

Όραμα και Στρατηγικές Κατευθύνσεις

Το όραμα πάνω στο οποίο βασίστηκε το Στρατηγικό πλαίσιο, αποτελείται από τρεις άξονες:

- 1. Αναγνώριση και ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου της ΕΕΚ.** Βασικοί στόχοι αυτού του άξονα είναι μεταξύ άλλων η καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων, η ενίσχυση των βασικών ικανοτήτων των μαθητών και σπουδαστών στην ΕΕΚ, η μείωση του ποσοστού μαθητικής διαρροής κλπ.
- 2. Αναβάθμιση του εργασιακού ρόλου της ΕΕΚ.** Βασικοί στόχοι του δεύτερου άξονα είναι μεταξύ άλλων η προετοιμασία μαθητών/μαθητευσόμενων με επαγγελματική συνείδηση και οριζόντιες δεξιότητες εξασφάλιση σε όλους τους μαθητές ικανών προσόντων για αξιοπρεπή αρχική εργασιακή ένταξη.
- 3. Σύνδεση της ΕΕΚ με το συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας.** Βασικοί στόχοι του τελευταίου άξονα είναι η τεχνολογική και οργανωτική αναβάθμιση επιχειρήσεων/ οργανισμών, ο προσανατολισμός των γνώσεων σε ολοκληρωμένους τομείς για αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής οικονομίας κλπ..

Μεταρρυθμίσεις & Στρατηγικές Κατευθύνσεις στην ΕΕΚ

Για την εφαρμογή του Στρατηγικού πλαισίου έχουν οριστεί 10 Στρατηγικές Κατευθύνσεις, που η κάθε μία συμπεριλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις, που συνοπτικά είναι οι ακόλουθες:

1. **Διακυβέρνηση Συστημάτων ΕΕΚ και Υιοθέτηση Συστήματος Παρακολούθησης της Υλοποίησης της Στρατηγικής της ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Η συγκεκριμένη αποτελεί μία οριζόντια στρατηγική κατεύθυνση καθώς συνδέεται άμεσα με όλες τις υπόλοιπες. Σημεία αναφοράς της διακυβέρνησης του συστήματος ΕΕΚ θα αποτελέσουν η Εθνική και Τεχνική Επιτροπή που θα δημιουργηθούν. Επίσης προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία μηχανισμού παρακολούθησης της εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την ΕΕΚ και τη Μαθητεία σε εθνικό επίπεδο.

2. **Ανάδειξη και ενίσχυση του Κοινωνικού ρόλου της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**

Ενδεικτικές δράσεις: Σχεδιάζεται το πρόγραμμα «Μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ», το οποίο χωρίζεται α) στη φάση σχεδιασμού, β) στη φάση της πιλοτικής εφαρμογής (περίοδος 2016-2017) και γ) στη φάση σταδιακής επέκτασης σε όλα τα ΕΠΑΛ.

3. **Αναβάθμιση και διεύρυνση του θεσμού της Μαθητείας**

Ενδεικτικές δράσεις: Δημιουργία Πλαισίου Ποιότητας Μαθητείας, ανάπτυξη Προγραμμάτων Σπουδών μαθητείας (η οποία χωρίζεται σε Α' Φάση - αρχική εφαρμογή και Β' Φάση – διεύρυνση), Πιλοτικές Δράσεις Μαθητείας, Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών/ Εκπαιδευτών (η οποία χωρίζεται σε Α' Φάση - αρχική εφαρμογή μαθητείας (σχ. έτος 2016-2017) και Β' Φάση διεύρυνσης), δράσεις για εξασφάλιση ικανού αριθμού θέσεων μαθητείας (τοπικά σύμφωνα, πλατφόρμα διαχείρισης μαθητείας, έμμεσα κίνητρα σε επιχειρήσεις, χρηματοδότηση μαθητείας), αξιολόγηση – ανατροφοδότηση.

4. **Ενίσχυση της Διασύνδεσης της ΕΕΚ με την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνία**

Ενδεικτικές δράσεις: Λειτουργία Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας και διασύνδεσή του με τα υποσυστήματα της ΕΕΚ, σχεδιασμός και υλοποίηση projects στους χώρους εργασίας κατά την υλοποίηση της Μαθητείας, σχεδιασμός και εισαγωγή στα εργαστηριακά μαθήματα όλων των τάξεων της ΕΕΚ βασικών αυθεντικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου για την Πρακτική Άσκηση των ΙΕΚ

5. **Αναβάθμιση της Ποιότητας της ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Δημιουργία Πλαισίου Ποιότητας ΠΣ, επικαιροποίηση θεσμοθέτηση του Εθνικού Πλαισίου (π3), δημιουργία/ θεσμοθέτηση Πλαισίου Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών, σταδιακή διαμόρφωση ΠΣ ΕΠΑΛ, σταδιακή διαμόρφωση Οδηγών Σπουδών ΙΕΚ, Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών, Θεσμοθέτηση των πλαισίων λειτουργίας των ΚΔΒΜ 1 και 2, ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την εποπτεία λειτουργίας των ΙΕΚ & των ΚΔΒΜ1 και 2

6. **Ενίσχυση της Αποτελεσματικότητας της ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων συστηματικής παρακολούθησης της μετάβασης των αποφοίτων της ΕΕΚ στην αγορά εργασίας, Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της ΕΕΚ

7. **Ενίσχυση της Διαπερατότητας και της Διασυνοριακής Κινητικότητας στην ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Ολοκλήρωση της διασύνδεσης αποκτηθέντων προσόντων στο πλαίσιο της ΕΕΚ – αντιστοίχιση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο, ενίσχυση της Διασυνοριακής Κινητικότητας, ενίσχυση της Διαπερατότητας του συστήματος της ΕΕΚ

8. **Ενίσχυση της Ελκυστικότητας της ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Ανάπτυξη Σχεδίου Επικοινωνίας για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της ΕΕΚ, δράσεις ενίσχυσης ελκυστικότητας ΕΕΚ σε α) εθνικό επίπεδο, β) επίπεδο οργανώσεων επιχειρήσεων & μεμονωμένων επιχειρήσεων, γ) σε επίπεδο εκπαιδευτικών φορέων και δ) σε επίπεδο ατόμων και οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών.

9. **Ενίσχυση Υψηλού Επιπέδου ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Δημιουργία συμπράξεων ΑΕΙ και εκπαιδευτικών δομών ΕΕΚ, επέκταση των υφισταμένων βραβείων καινοτομίας στην ΕΕΚ κ.α..

10. **Διασφάλιση – Βέλτιστη αξιοποίηση υποδομών στις δημόσιες δομές της ΕΕΚ**

Ενδεικτικές δράσεις: Βέλτιστη αξιοποίηση υφιστάμενων και νέων υποδομών, ανάπτυξη πρότυπου οδηγού διασφάλισης συντήρησης και καλής λειτουργίας υποδομών, σχεδιασμός και εφαρμογή εναλλακτικών υποδομών για εργαστηριακές ασκήσεις - αξιοποίηση λύσεων προσομοίωσης χαμηλού κόστους.